

Měla by Česká republika přijmout euro?

Členské státy Evropské unie, které si nevyžádaly výjimku při svém vstupu do unie, jsou zavázány časem přistoupit do eurozóny. Eurozóna je skupina států v rámci EU, která používá jednu měnu – euro – a mají pouze jednu společnou centrální banku a to Evropskou centrální banku. Státy, které si výjimku vyjednaly, jsou například Spojené království, které nyní vede řízení o odchodu z EU, anebo například Dánsko. Česká republika není jednou z členských zemí s výjimkou a tedy je též zavázána euro zavést.

Členský stát EU musí splňovat 4 podmínky, aby mohly do eurozóny přistoupit. Hlavním důvodem pro tyto podmínky je hladký průběh přechodu na euro a snaží se minimalizovat případné negativní následky. Česká republika současně splňuje dvě ze čtyř podmínek. Pro umožnění vstupu do eurozóny musí ještě ČR snížit svou inflaci, která je momentálně díky rychlému růstu ekonomiky vyšší, než povolená, ale předpokládá se, že klesne, jak se bude ekonomický růst zpomalovat. Poslední podmínkou pro vstup je účast v programu, který má pomoci se ekonomice připravit na absenci vlastní centrální banky. Pro vstup je nutná alespoň dvouletá účast v tomto programu, kde se musí měna dané země pohybovat v nastavených limitech. Tento krok je však až finálním a účast v tomto programu znamená rozhodnutí dané země euro přijmout.

Česká republika již několik let odkládá vstup do eurozóny, tudíž by mohlo být zajímavé se podívat na výhody a nevýhody přijmutí eura.

Některé nevýhody jsem již naznačil, pravděpodobně tou největší nevýhodou je absence vlastní centrální banky. Centrální banka má v ekonomice možnost ovlivňovat ekonomiku své země pomocí fiskální politiky. Svými nástroji je schopna měnit finanční zásobu dané ekonomiky, podporovat růst či naopak omezovat. Tyto nástroje mohou být velmi užitečné pro mírnění ekonomických cyklů a zejména pro snižování závažnosti recesí. Ztrátou centrální banky ekonomika ztratí tuto přizpůsobivost a následky ekonomického cyklu by mohly být závažnější.

Existují však i výhody přijetí eura. Používáním stejné měny jako ostatní státy Eurozóny se sníží transakční náklady spojené s konvertováním mezi českou korunou a mezi eurem. Dále přijetí eura může pomoci zahraničnímu obchodu, jelikož nebudou vznikat problémy s kurzem CZK/EUR, které mohou komplikovat obchod. Toto zjednodušení zahraničního obchodu může zlepšit čisté vývozy ČR a pozitivně ovlivnit růst HDP.

Na základě výhod a nevýhod bych se přikláněl k přijetí eura, jelikož ačkoliv ztráta centrální banky může částečně omezit kontrolu ČR nad jejími ekonomickými cykly, nemyslím si, že kontrola, kterou ČNB má převažuje výhody plynoucí ze zjednodušeného obchodu v rámci eurozóny. Zároveň je nutno však uvážit, že přijetí eura je vesměs politická otázka a potenciální dočasné negativní následky přijetí eura mohou v očích jak ČNB, tak politiků převážit potenciální dlouhodobější výhody přijetí eura.